

Posudek školitele diplomové práce

INDEX ENVIRONMENTÁLNEJ DEMOKRACIE PODĽA AARHUSKÉHO DOHOVORU: VÝCHODISKÁ, RÁMEC A INDIKÁTORY

Bc. Miriam Macurová

Diplomová práce se věnuje tématu mimořádně důležitému – globálně i v České republice, kde se o některé samozřejmosti vyspělého světa musí neustále usilovat a se špatnou byrokracií svádět zápas. Věnuje se konceptu práv environmentální demokracie. To je složité téma zahrnující přístup veřejnosti k informacím, účast veřejnosti na rozhodování a právo na soudní ochranu v záležitostech životního prostředí. Vhodným rámcem je Aarhuská úmluva přijatá Evropskou hospodářskou komisí OSN v roce 1998.

Výzkumnou otázkou diplomové práce je možnost měření (hodnocení) environmentální demokracie (v určitém geopolitickém a časovém prostoru). Cílem práce bylo vytvoření teoretického rámce a metodiky pro vznik budoucího složeného indikátoru či indexu environmentální demokracie. Práce má teoretickou povahu, využívá kvalitativní metodu obsahové analýzy a kvalitativní postupy metody tvorby kompozitního indikátoru. Tyto postupy, vzhledem k rozsahu i tematické složitosti Aarhuské úmluvy, demonstruje na prvním pilíři úmluvy (právo na přístup k informacím o životním prostředí). V práci je vytvořena konceptualizace a operacionalizace ustanovení prvního pilíře Úmluvy do měřitelných indikátorů a je navržen hodnotící rámec pro jejich interpretaci. Výsledkem práce je teoretický rámec a metodologický postup pro tvorbu indikátorů prvního pilíře Úmluvy a jejich hodnocení, které jsou potenciálně využitelné pro tvorbu indikátorů měřících implementaci dalších dvou pilířů Úmluvy. To by posléze umožnilo vytvořit složený Index environmentální demokracie (vycházející z Aarhuské úmluvy).

Diplomová práce je rozdělena na dvě části. Teoretická část obsahuje rešerši relevantních výzkumných zdrojů a zároveň rozpracovává základní teoretické koncepty, které jsou nezbytné pro pochopení fungování environmentální demokracie a na jejím principu postavené Aarhuské úmluvě - udržitelný rozvoj, environmentální udržitelnost, Princip 10 Deklarace z Ria, neopomíjí ani aktuální Cíle udržitelného rozvoje. Tomu odpovídá bibliografie v přiměřeném rozsahu více než 50 relevantních zdrojů. Ve vlastní výzkumné části jsou rozpracována ustanovení Aarhuské úmluvy a jejich operacionalizace do měřitelných indikátorů, včetně jejich hodnotícího rámce (škály, interpretace). Obsahová a významová správnost vytvořených indikátorů a jejich hodnocení byla ověřena konzultací s odborníky na Aarhuskou úmluvu (omezení subjektivity a event. nedostatku odbornosti v právní problematice).

Práce má řadu silných stránek – téma je samo o sobě v době, kdy v řadě nových zemí EU pokulhává demokracie včetně environmentální (stavební zákon, EIA ad.), mimořádně důležité. Převedení právního dokumentu do měřitelného nástroje, který je srozumitelný, datově proveditelný a koncepčně i metodicky správný, může mít velmi dobré praktické využití. Práce je naprosto originální, v případě dopracování do finálního indexu (např. v doktorském studiu) bude mít značný publikační potenciál.

Diplomovou práci Bc. M. Macurové považuji za dostatečný doklad její schopnosti samostatně odborně pracovat a doporučuji ji k obhajobě s hodnocením „výborně“ (s počtem bodů 18-19).